

معاونت پژوهش‌های
کاربردی

صنعت

نظرات استدلالی

اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری – صنعتی سرخس (مرحله دوم)

شماره مسلسل: ۴۰۳۲۰۷۳

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی
سرخسی (مرحله دوم)

تاریخ تصویب: ۱۴۰۳/۸/۲۰

کد خزانه: ۴۰۳۲۰۷۳

۱۴۰۳/۱۰/۰۵

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۴۰۳/۸/۳۰

پژوهشکده شورای نگهبان

درباره‌ی اساسنامه

هیئت وزیران در راستای اختیار حاصل از ذیل اصل (۸۵) قانون اساسی و به استناد ماده واحده قانون ایجاد منطقه آزاد تجاری- صنعتی سرخس مصوب ۱۴۰۲، «اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی سرخس» را بنا به پیشنهاد شماره ۱۴۰۳/۱۰/۳۱۴۳ مورخ ۱۴۰۳/۵/۴ دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۳/۷/۴ هیئت وزیران به تصویب رساند. پس از آن، این مصوبه جهت طی تشریفات قانونی مقرر در اصل (۸۵) قانون اساسی، جهت بررسی عدم مغایرت مفاد آن با موازین شرع و قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۶۲۹۵۰/۱۰۲۸۵۹ مورخ ۱۴۰۳/۷/۱۱ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان پس از بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۳/۷/۲۵ مفاد یکی از مواد آن را مغایر با موازین شرع تشخیص داد و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۱۰۲/۴۳۸۱۶ مورخ ۱۴۰۳/۷/۲۸ به هیئت وزیران اعلام کرد.

سپس هیئت وزیران در جهت تأمین نظر شورای نگهبان، در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۳/۸/۲۰ اصلاحاتی را در اساسنامه اعمال و مصوبه‌ی اصلاحی را در قالب نامه‌ی شماره ۶۲۹۵۰/۱۲۹۴۱۰ مورخ ۱۴۰۳/۸/۲۶ به شورا ارسال کرد. شورا پس از بررسی اساسنامه‌ی اعاده‌شده در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۳/۸/۳۰، مفاد آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی ندانست و نظر خود را به موجب نامه شماره ۱۰۲/۴۴۱۴۹ مورخ ۱۴۰۳/۸/۳۰ به هیئت وزیران ابلاغ کرد.

«نظرات استدلالی شورای نگهبان در خصوص اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی سرخس (مرحله دوم)»

ماده ۱۹-

[در صدر ماده (۱۹)، پس از عبارت «مجمع عمومی» عبارت «به پیشنهاد مشترک وزیر امور اقتصادی و دارایی و تولید آستان قدس رضوی» الحاق می‌شود.]

مجمع عمومی به پیشنهاد مشترک وزیر امور اقتصادی و دارایی و تولید آستان قدس رضوی یک بازرس اصلی و یک بازرس علی‌البدل را از میان اشخاص حقوقی یا حقیقی ذی صلاح که واجد شرایط مقرر برای اعضای هیئت مدیره هستند، برای مدت یک سال انتخاب می‌نماید. انتخاب مجدد آنان به این سمت بلامانع است و تا زمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده است، بازرس سابق به خدمت خود ادامه خواهد داد. در صورت فوت، استعفا یا برکناری از خدمت بازرس اصلی، بازرس علی‌البدل وظایف وی را عهده‌دار خواهد شد. در صورت انتخاب شخص حقوقی به عنوان بازرس، نماینده شخص حقوقی می‌بایست واجد شرایط مندرج در ماده (۱۲) این اساسنامه^۱ باشد.

■ دیدگاه عدم مغایرت

هیئت وزیران در ماده (۱۹) پیشین، تعیین بازرس اصلی و علی‌البدل سازمان منطقه آزاد سرخس را به «مجمع عمومی سازمان»^۲ واگذار کرده بود. اما با توجه به اینکه سازمان منطقه آزاد سرخس در اراضی وقفی با تولید آستان قدس رضوی تشکیل شده است، لازم بود در

۱. ماده (۱۲) اساسنامه‌ی حاضر: «ماده ۱۲- سازمان توسط هیئت مدیره‌ای متشکل از سه یا پنج نفر از میان افراد واجد شرایط اسلام، تخصص، وثاقت و امانت به تشخیص مجمع عمومی اداره می‌گردد. اعضای هیئت مدیره به پیشنهاد مشترک وزیر امور اقتصادی و دارایی و تولید آستان قدس رضوی توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شود. عزل اعضای هیئت مدیره با همان مرجع انتخاب‌کننده است.»

۲. ماده (۷) اساسنامه‌ی حاضر: «ماده ۷- هیئت وزیران نماینده صاحب سهام در مجامع عمومی است.»

جهت رعایت غبطه‌ی اراضی موقوفه، نظر آستان قدس نیز در انتصاب بازرس اصلی و علی‌البدل سازمان اخذ شود و فقهای شورای نگهبان حکم ماده (۱۹) سابق را از این جهت مغایر با موازین شرعی شناختند. اکنون که در ماده (۱۹) اصلاحی، انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل از سوی مجمع عمومی، مقید به «بازرسان پیشنهادی وزیر اقتصاد و تولید آستان قدس» شده است، غبطه‌ی موقوفه نیز مراعات خواهد شد و به این ترتیب ایراد سابق شورا رفع شده است.

▪ نظر شورای نگهبان

– ماده (۱۹)، با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه‌ی هیئت وزیران در خصوص اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی سرخس، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مدظله‌العالی

«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸)

تهران | خیابان شهید بهشتی
خیابان سرافراز | کوچه پنجم | پلاک ۱۱

www.ccri.ac.ir

کدپستی ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳
دبیرخانه ۰۲۱۸۸۵۳۳۴۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان